

Groklopedia geen concurrent voor Wikipedia

'INDRUKWEKKEND, MAAR INCOMPLEET,

Op 27 oktober 2025 lanceerde miljardair en eigenaar van Tesla, X en AI-chatbot Grok Elon Musk zijn alternatief voor Wikipedia: Groklopedia. Zijn online encyclopedie zou 'minder woke en minder vooringenomen' zijn. Hoe bevalt de eerste kennismaking?

Het eerste wat opvalt aan de nu uitgebrachte versie 0.1 van Groklopedia is het aantal artikelen. Bij de oplevering eind oktober bevatte Groklopedia 885.279 artikelen. Ter vergelijking: Wikipedia had vier jaar nodig om (op 1 januari 2006) te groeien tot 895.000 artikelen. Volgens Musk is Groklopedia nodig om de kennisbalans te herstellen en de accuratesse te verbeteren. Op Twitter meldde hij: 'Groklopedia will exceed Wikipedia by several orders of magnitude in breadth, depth and accuracy.' Dat zijn grote woorden voor een nieuwe jongen op het schoolplein van kennis, zeker omdat de directe concurrent Wikipedia in de Engelstalige versie op dit moment 7 miljoen artikelen telt en bovendien 340 verschillende taalversies heeft (ieder op zich met veel minder artikelen).

Geschreven door Grok

Dat Groklopedia een eerste versie kon uitbrengen met bijna 900.000 artikelen is simpel verklaarbaar. Voor het grootste deel zijn de artikelen 'geschreven' door de chatbot Grok van het bedrijf xAI, gespecialiseerd in kunstmatige intelligentie



en twee jaar geleden opgericht door Elon Musk. Musk had eerder dit jaar al aangekondigd dat hij met een alternatief voor Wikipedia wilde komen. Mijn vermoeden is dat sindsdien tientallen medewerkers van hem duizenden suggesties hebben gedaan voor 'nieuwe' artikelen, die door Grok werden aangemaakt op basis van beschikbare online literatuur en op basis van

... Wikipedia. Dat laatste is te zien aan de opbouw van veel artikelen en aan de overgenomen teksten en referenties. Grote delen zijn verbatim overgenomen van Wikipedia.

Leunen op Wikipedia

Naast het aantal artikelen in de encyclopedie zelf valt ook de omvang van de artikelen in Groklopedia op. Die is gemiddeld niet veel korter

dan de artikelen op Wikipedia, en ook de hoeveelheid referenties is zeer behoorlijk. Behalve voor de tekst leunt ook de bronvermelding deels op Wikipedia, maar het geheel valt op het eerste gezicht niet tegen. In een interne discussie op de overlegpagina van de Nederlandstalige Wikipedia ('De Kroeg') merkte een van de editors ('Jeroen N.') op dat de Nederlandstalige Wikipedia zelf geen verplichte bronvermelding heeft en wat kan leren van de consistente feitencontrole van Groklopedia. En editor 'Matroos Vos' vond dat 'de inleiding van het Groklopedia-artikel over Gerard Reve de essentie van zijn schrijverschap beter weet te treffen dan de lemma-inleidingen op de Engelstalige en de Nederlandstalige Wikipedia'.

Heel traag en niet actueel

Persoonlijk vond ik de eerste kennismaking met Groklopedia niet direct bemoedigend. Daarvoor heb ik vijf redenen: Groklopedia is niet actueel, is incompleet, eenzijdig, saai en ouderwets – redenen die ik hieronder allemaal toelicht. Eerst de actualiteit. Elke encyclopedie is van nature verouderd op het moment van publicatie, of dat nu op papier of online is. Als op dit moment Henri Bontebal zou overlijden, duurt het bij Wikipedia ook enkele minuten voordat die informatie is verwerkt. Maar Groklopedia is wel heel traag. Van de Tweede Ka-



Jos Damen

Parelduiker,
Wikipedian
en voormalig
bibliothecaris



'Musk is zijn 'oorlog met Wikipedia' gestart vanwege een inhoudelijk en politiek andere visie en dat wordt in Groklopedia breed uitgedragen'



EENZIJDIG EN OUDERWETS'

'Wiki-technici zagen 76 procent meer bezoekers op de Commons-website, vermoedelijk bots die kopieën van afbeeldingen maakten'

mervierkiezing op 29 oktober in Nederland heeft Gropedia vandaag (3 november) alleen nog voorspellingen, met de PVV als vermoedelijke winnaar met 30 zetels en GL-PvdA als tweede met 26 zetels, ex aequo met het CDA ('Fact-checked by Grok 7 days ago'). Gropedia is dus niet erg snel. En het is 'fact-checked by Grok' – door zichzelf dus. Alle begin is moeilijk, maar je zou verwachten dat AI zoiets als een verkiezingsuitslag sneller moet kunnen oplepelen dan onbetaalde vrijwilligers.

Verder de compleetheid: Wikipedia heeft 340 taalversies, die ook zorgen voor een brede weergave van kennis overal ter wereld. Gropedia heeft alleen een Engelstalige versie, en door de afhankelijkheid en aansturing van de bots is er een stevige focus op de Verenigde Staten en de Engelstalige wereld. Dat alles maakt Gropedia minder interessant als wereldencyclopedie.

Lofzang op de eigenaar

Een derde punt dat opvalt aan Gropedia is de eenzijdige visie. Zeker, Wikipedia is redelijk braaf en licht politiek-correct, maar vaker is er sprake van een gekmakende diversiteit aan meningen (enerzijds/anderzijds). Bewerkers van Wikipedia lijken er echt naar te streven om zaken van verschillende kanten te belichten. Gropedia is dat heel duidelijk niet van plan. Musk is zijn

'oorlog met Wikipedia' gestart vanwege een inhoudelijk en politiek andere visie en dat wordt in Gropedia breed uitgedragen. Hoe die politieke visie zich vertaalt in de online encyclopedie zie je door de hele encyclopedie. Het artikel over Elon Musk zelf leest als een grote lofzang op de man. In 11.000 woorden wordt op Gropedia de loftramp gestoken over de eigenaar van de encyclopedie waarin het artikel verschijnt. Zijn iconische en symbolische optreden met kettingzaag in 2025 komt in Gropedia



dia overigens niet voor, maar de vlucht van de 17-jarige Musk naar Canada om de dienstplicht in zijn geboorteland Zuid-Afrika te ontlopen wordt wel weer netjes vermeld. (Politiek-correct mag in dit geval blijkbaar wel.)

Bot snapt het niet

Het meest geciteerde artikel in Gropedia is dat over George Floyd. De sprekende openingszin van de artikelen in respectievelijk Wiki en Groki gaat als volgt: Wiki: *George Perry Floyd Jr. (October 14, 1973 – May 25, 2020) was an African American man who was murdered by a white police officer in Minneapolis, Minnesota, during an arrest made after a store clerk suspected Floyd had used a counterfeit twenty-dollar bill, on May 25, 2020.*

Groki: *George Perry Floyd Jr. (October 14, 1973 – May 25, 2020) was an American man with a lengthy criminal record including convictions for armed robbery, drug possession, and theft in Texas from 1997 to 2007.*

Gropedia is niet fout. Die misdadige kant van George Floyd is ook een deel van de waarheid die je netjes kunt staven met bronnen. Maar daar gaat het hier niet om: dat is natuurlijk niet waarom George Floyd in de encyclopedie is terechtgekomen. Het is prima als de lijst met veroordelingen van Floyd ergens in het artikel staat, maar het hoort niet de openingszin ervan te zijn. Een mens snapt dat; een bot snapt dat niet.

Saai, (nu nog) zonder beeld

Wat bij Gropedia onmiddellijk in het oog springt is de vormgeving. Die is simpel en saai, met de duidelijke kopje/alinea-indeling die Wikipedia ook hanteert. Dat is op zijn minst bijzonder te noemen. Waarom kopieer je bijna precies de vorm van een encyclopedie die je haat? Het antwoord is simpel: het model werkt goed en mensen zijn die vorm gewend, dus dan steel je gewoon niet alleen een deel van de inhoud maar ook de vorm, in de hoop mee te liften op het succes van Wikipedia.

Toch lukt het niet helemaal met dat kopiëren. De vorm van Wikipedia is



Foto: Gage Skidmore, Wiki Commons

Op Gropedia wordt de loftramp gestoken over eigenaar Musk, maar zijn symbolische optreden met kettingzaag in 2025 komt er niet op voor.

frivool in vergelijking met de vormgeving van Gropedia. In Gropedia staan geen foto's, geen afbeeldingen, muziek- of filmfragmenten. Blijkbaar kwamen de programmeurs van Gropedia er al snel achter dat je voor het plaatsen van afbeeldingen menselijke hersens nodig hebt (waar zet je welk plaatje?), en dat auteursrecht op afbeeldingen heel ingewikkeld is. De 130 miljoen afbeeldingen in Wikimedia Commons zijn in principe vrij te gebruiken, maar auteursrecht is in elk land anders. Het zou me overigens niet verbazen als een volgende

'Blijkbaar kwamen de programmeurs van Gropedia er al snel achter dat auteursrecht op afbeeldingen heel ingewikkeld is'



Visie van Musk op Gropedia (bron: Twitter)

Groklopedia-versie wél afbeeldingen heeft: Wiki-technici zagen de laatste maanden 76 procent meer bezoekers op de Commons-website, waar de afbeeldingen van Wikipedia worden bewaard. Vermoedelijk waren dat bezoekjes van bots die kopieën maakten van alle afbeeldingen.

Voor veel mensen zijn vooral de witte letters op een zwarte achtergrond bij Groklopedia opvallend. Maak je niet ongerust: dat is goed voor vermindering van het elektriciteitsgebruik (en je kunt het zelf anders instellen).

Poetins Wikipedia

Wikipedia is laagdrempelig en antihiërarchisch. Iedereen kan bewer-

‘Die antihiërarchische opzet vinden autocraten als Poetin en Trump niet aangenaam: Wikipedia is moeilijk te beïnvloeden’

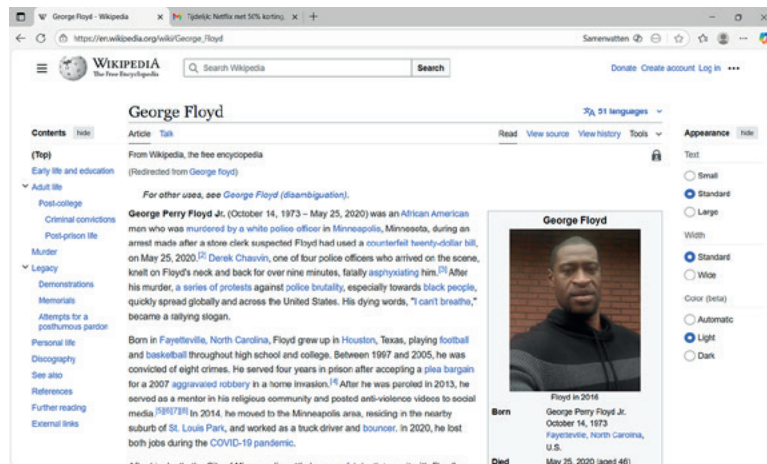
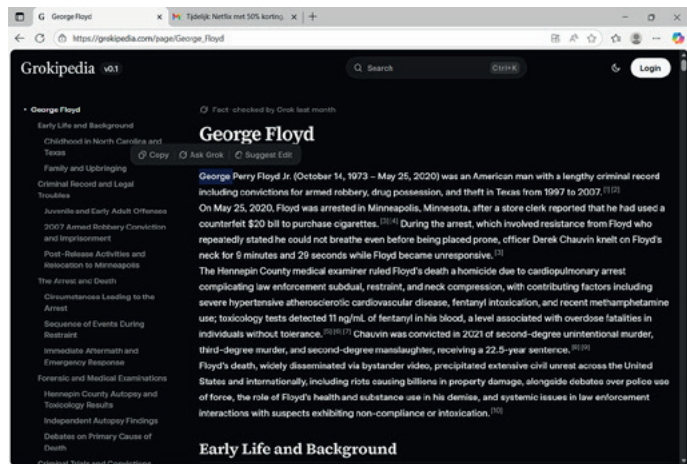
In 2019 deelde ik tijdens een Wikimania-conferentie in Stockholm een hotelkamer met Vladimir Medvedyko, directeur van Wikimedia Rusland. Vier jaar later verkocht Medvedyko zijn ziel aan Poetin, maakte een kopie van de Russische Wikipedia en maakte die versie Poetin-vriendelijk en gehoorzaam aan

tie stuurde honderden specialisten aan, die hun artikelen vervolgens geredigeerd in een vast stramien zagen verschijnen. Wikipedia was revolutionair eenentwintigste-eeuws, omdat oprichter Jimmy Wales durfde te vertrouwen op de kracht en de kennis van de massa. Dat de kracht van de massa tegelijkertijd de domheid van de massa met zich meebrengt, wordt op Wikipedia ondervangen door honderden betrokken vrijwilligers die zowel het redactiewerk als het opruimwerk doen en bij conflicten beslissingen kunnen nemen. Groklopedia kent geen democratische inbreng en geen vrijwilligers. Buitenstaanders kunnen zich wel bij Groklopedia aanmelden, maar

van elk artikel zien hoe dat stuk tot stand is gekomen (‘Geschiedenis’) – die openlijk zichtbare peer review maakt Wiki interessant en levensvatbaar.

Goede garantie voor neutraliteit

Afgelopen week sprak ik vooraanstaand Wikipedian Liam Wyatt op een Wikiconferentie in Lissabon. Hij gaf Groklopedia een Brits compliment: ‘Groklopedia highlights the value of human creation of knowledge.’ En Sandra Rientjes, nog even directeur van Wikimedia Nederland, meldde me: ‘Je zou denken dat de “iedereen kan bewerken”-benadering van Wikipedia onherroepelijk leidt tot chaos.



Het verschil tussen de vermelding van George Floyd op Groklopedia en Wikipedia

ken en aanvullen. Iemand die zich aan de universiteit al dertig jaar met een onderwerp bezighoudt, heeft dezelfde rechten als een 17-jarige scholier om op Wiki aan dat onderwerp te werken. Dat lijkt een recept voor mislukking, maar in de praktijk blijkt het te werken als het aantal bewerkers maar hoog genoeg is (zoals in de Engelstalige Wiki). Die antihiërarchische opzet vinden autocraten als Poetin en Trump niet aangenaam: Wikipedia is moeilijk te beïnvloeden. Het is niet voor niets dat Poetin in 2023 Ruwiki hielp oprichten als kloon van de Russische Wikipedia, zodat er niet meer onafhankelijk over Oekraïne en andere heikele punten werd bericht.

de politiek van het Kremlin (Ruwiki – naast de nog steeds bestaande Russischtalige Wikipedia). De meeste ‘edits’ van Ruwiki worden tegenwoordig gemaakt tijdens kantooruren – in scherp contrast met de meeste Wikipedia-taalversies, waar vrijwilligers juist in de avonden en weekenden zeer actief zijn. Musk was vijftien jaar geleden nog zeer positief over Wikipedia, maar met zijn veranderde politieke opvattingen sloeg zijn waardering voor Wikipedia om in haat.

Ouderwetse opzet

Groklopedia kent een ouderwetse opzet. In vroeger eeuwen was de productie van een encyclopedie een hiërarchische zaak. Een redac-

ten komen dan niet veel verder dan het ophoesten van suggesties die door een bot worden uitgewerkt. Omdat Groklopedia ook geen geschiedenis van de bijdragen openbaar lijkt bij te houden, kun je niet zien wie wat bijdraagt. Alles komt uit de hoge hoed van Elon Musk en zijn bots. Bij Wikipedia kun je

‘Omdat Groklopedia geen geschiedenis van de bijdragen openbaar lijkt bij te houden, kun je niet zien wie wat bijdraagt’

In de praktijk is het een goede garantie voor neutraliteit en verificerbaarheid gebleken. Artificiële intelligentie kan daar nog niet aan tippen.’ Wikipedia-oprichter Wales was in een recent interview in *The New York Times* heel duidelijk over Groklopedia: ‘I don’t think he [Musk] has the power he thinks he has – or that a lot of people think he has – to damage Wikipedia. I mean, we’ll be here in a hundred years and he won’t.’ We zullen zien of versie 1.0 van Groklopedia (verwacht begin 2026) wat meer in haar mars heeft.

Je vindt dit artikel inclusief bronnen en linkjes in het archief op informatieprofessional.nl.